

A'ij ti tira'uyú'uxaca'a í San Pablo a'íjna í Timoteo, í ti seij

A'íjna yu'uxari jetze pu rateújte'e

¹ Inee, i nej i'i Pablo, nee nu ne'ín pú'een seij ti ravaire'e a'íjna í Ciríistu'u ti ajta Jesús pú'een. Ayee pu éeni'ici'e na'antíhuau a'iné ayée pu tinaata'a'íj í Dios ti tu'irájtuaa, ajta í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús, í tej rajchú'eve'e.

² Ayee nu yé tí'imuayu'use'e mú'ee, Timoteo, pej piyen nemuari yee niyauj a'iné mú'ee pej pajta piyen che'atá pena'a tzáahuatl'ira'a rá'astijre'e í tavástar'a netíj inee. Ayee nu tí'ijhuahuau mú'eetzi jime'e ti a'ín í Dios í ti tá'iya'upua, ajta a'ín í Ciríistu'u ti ajta Jesús í i'i tavástar'a, miché'e me'ín rí'i timuaacha'íj muá'ara'ani, miché'e majta muá'ancu'uvajxi'in, miché'e majta rí'i mu'uhuáruuren í á'a tzajta'a.

Jíme'en í mej hua'itzi jín tí'imua'ata

³ Netí'ij ne'uun aumé'ecaa u Macedonia, ayée nu timuaatáhuaviiri'i pej pe'uun a'uteáuran a'ujna Éfeso. Neajtahua'a nu niyen tí'imuahuvii pej pe'uun a'uteáuran pej pi piyen tihua'utá'ijmii í se-íca í teteca mej mi caí ché'e miyen tihua'amua'ate me'íjna jime'e í niuucari ti hua'itzi jín namuajre'e.

⁴ Mata'aj caí ché'e me'íjna namuajra a'ij mej ti'itíj tihua'a'ixaate'e me'íjna jime'e a'ij metiteejnéj í huáacixa'astemua'ame'en. Cu xiee mecaí ja'anáj ra'antipua'ajte'esin mej miyen raataxáj yee a'ii pu

a'ñn pú'een ti ayén huanéj í seíj jetze, ajta í seíj, seíj pu ajta jetzen huanéj asta mena'a caí e'ará'asti í Dios jemi. Naíjmi'i t'íj na'a, ayée pu'u tí'ivaire'e mej mi huateújne'usi'ite'en í teite me'íjna jime'e í mej caí a'ij tirú'umua'aree. Capu ti'it'íj vaire'e mej mi raanaíjmire'en a'ij ti tí'ijxe'eve'e í Dios. Tí'ij ja'atí ayén raanaíjmire'en, ayée pu tiú'ujxe'eve'e ti a'ñn ja'atí ayén tirá'antzaahuate'en í Dios.

⁵ Ayee tu een jín tí'imua'ijcate'e mej mi huaújxe'eve'en seíj majta seíj me'íjna jime'e í mej urarí'en í ru tzajta'a, majta í mej rí'í mé titeumuámua'arejme, majta í mej tzáahuati'ira'a jín rá'astijre'e í tavástar'a.

⁶ Seica mú meri ya'uhuá'axi mej miyen 'eene'e. A'íj mú jín autéjhuii mej miyen tiu'utaxáj me'íjna jime'e í niuucari ti caí ti'it'íj vaire'e.

⁷ Ayee mú tí'ijxe'eve'e mej te'enteárute me'íjna jime'e mej tihua'umua'aten a'ij ti huataújmua'a í niuucari í mej jín tí'aijta ti Moises ra'uyú'uxaca'a. Mí majta a'íime, camu a'atzu yaú'itie a'ij mej ti'ixa. Camu majta ramua'aree a'ij ti een me'íjna jime'e í mej jín miyen raataxáj yee ayée pu ti'ayajna.

⁸ Teen tu ramua'aree ti tí'ivaire'e a'íjna í niuucari í mej jín tí'aijta, Moises ti ra'uyú'uxaca'a. Tí ij ayén ti'itéva'irihua'an, ayée pu ruxe'eve'e mej nain jín ra'ará'astijre'en a'ij ti tiú'ujxe'eve'e.

⁹ Teajta, tiyen tí'ijmua'aree tíjñn ayée mú een jín ra'uyú'uxaca'a a'íjna í niuucari í mej jín tí'aijta mej mi hua'utá'ijmíi a'ímej í mej a'ij pua'a titetiújcha'íi. Camu me'íjna jín hua'utá'ijmíijra a'ímej í mej rí'í mé titeumuámua'aree í ru tzajta'a. A'íime mú

xaa me'íjna jín hua'utá'ijmíjra í mej caí ranamua-jracu a'ij ti tirá'axa í niuucari í mej jín tí'ajta, majta a'ímej í mej caí rá'astijre'e a'ij ti tí'ijxe'eve'e í Dios. Majta seica, a'ii mú a'ín pú'een í mej rá'axieehuari'i í hua'aye'ira, majta a'íme í mej a'ij pua'a titetiújcha'íi, majta a'íme í mej rutáàta cui'íca, na'ari runáàna, ja'atí ti na'a ti tí'itecui'íca.

¹⁰ Ayee mú majta í niuucari jín hua'utá'ijmíjra a'ímej í mej xána'acira'a 'úucate jemi, majta a'ímej í mej che'atá mena'a xána'acira'a huá'a jamuan í tí'irí ca'ín huá'a jamuan seica í teteca. Ayee mú che'atá seica me'íjna jín í niuucari hua'utá'ijmíjra a'ímej í mej seica vivi'i mej mi tihua'umuáriste'en ca'anéeri jime'e, majta a'ímej í mej tí'ihua'itaca, majta a'ín í mej tí'itecuanamujca. Tí'itíj ti na'a ti caí naa 'een, ti seicié 'een, a'í mú hua'utá'ijmíjra me'íjna jime'e í niuucari í mej jín tí'ajta, tí'itíj ti na'a mej caí ranamujracu í niuucari ti rí'i tiú'uruure í tiú'utzajta'a.

¹¹ A'íjna i niuucari ti rí'i tiú'uruure, a'í pu a'íjna jín ayén tirá'axa a'ij ti tí'iraxa í niuucari ti naa namujre'e, ti ajta jín Dios tu'irájtuaani. Ajta a'ín Dios, a'í pu a'íjna jín tinaa'íjca ineetzi nej ni ti-hua'utá'íxaate'en ne'íjna jime'e í niuucari. A'íj nu jín rí'i tiraatá'asin í Dios.

A'í pu tí'ijteujtzi'ire'e a'íjna jime'e ti Dios rá'ancu'uvajxi

¹² Jé'ecan nu tí'ijteujtzi'ire'e ne'íjna í Ciríistu'u ti ajta íi Jesús í tavástar'a í nej jetzen aránca'ane. Ayee nu een jín tí'ijteujtzi'ire'e a'iné ayée pu tirá'amitíejte'eca'a nej caí tí'itíj jín auté'ítze. A'í pu na'antíhuau ineetzi nej ni raatévaire'en.

13 Jéjcuá ìmuá nu a'ij pua'a tí'ixaxa'ata'a í Dios jemi, neajta a'ij pua'a huá'aruurejca'a a'ímej í mej rá'astijre'e í tavástar'a. Jéihua nu huá'ane'usi'íte'eca'a. Aru capu amín a'ij, Dios pu ná'ancu'uvajxi a'íjna jime'e nej caí ramua'areereca'a a'ij nej rijca, neajta caí té'atzaahuaté'eca'a.

14 Jéihua pu huápi'i rí'i tinéjcha'íi já'araa í tavástar'a. A'íi pu ajta ayén naatá'a nej ni rá'antzaahua ne'íjna í Ciríistu'u ti ajta ayén ántehuaa tijín Jesús. Ayee pu ajta naatá'a nej ni raxí'eve'e ná'ara'ani.

15 Ayee nu tí'imua'ixaate'e tzáahuati'ira'a jime'e ti ayén ti'ayajna ti a'íjna jín mú pa'uvé'emej íiyen chaanaca japua a'íjna í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús tí'ij a'ín hua'irájtuaani a'ímej í mej a'ij pua'a titetiújcha'íi. Ché'e caí ja'atí ayén tí'ixajta yee capu ayén ti'ayajna. Nee nu ramua'aree a'iné nee nu ne'ín pú'een i nej jaítze'e a'ij pua'a ti'itíncha'íica'a caí máàj ja'atí.

16 A'íj pu jín Dios ná'ancu'uvajxi ineetzi i nej a'ín pú'een í nej jaítze'e a'ij pua'a ti'itíncha'íica'a tí'ij a'ín Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús tihua'utasejrate'en í teite a'ij ti een jime'e í Ciríistu'u raayí'iti ti ja'atí tiu'utá'uuni'i nain jime'e tíj na'a ti a'ij pua'a een. A'íi pu ayén tí'ijxe'eve'eca'a mej mi miyen raasej a'ímej í mej rá'antzaahuaté'enche'e mej mi me'uun a'uteáuran jemin ruurican tíj na'a rusén jime'e.

17 A'íj pu jín, ayén tiú'ujxe'eve'e tej rí'i tiraatá'an tíj na'a rusén jime'e, teajta tiraatateújtzi'ire'en te'íjna ti Tajtuhuan jín ti'itéjvee, ti caí ja'anáj rupu-ata'atan, ti ajta caí ja'anáj mi'ini, í tej caí ja'anáj

rasej taj'i jime'e. A'ii pu a'ín pú'een í ti a'íi na'a caj ti'iDioj.

18 Niyauj, mi pej i'i Timoteo, ayée nu tí'imua'ixaate'e a'íjna jime'e í mej amuacaícan á jemi tiu'utaxájtaca'a a'ímej í mej tí'ixaxa'ata'a í Dios jetze me'ecan. Patá'aj piyen tiu'utatése'en temua'a naa pe'íjna jime'e í pej jín tí'ivaire'e í tavástar'a jemi.

19 Patá'aj pauj té'atzaahuate'e, pajta mú'ee rí'i tí'ití'á'acha'íi puá'ara'ani í a'atzajta'a tí'ij caí a'uun huatasej're'en tí'ití'j ti tiu'utévi'iraste'e. Seica mú meri mé rúhua'axi mej té'atzaahuate'eca'a, majta, a'íi mú raatéxiehuataca'a mej rí'i té'usej're'ecaa í ru tzajta'a. Ayee mú jín huarín, nain pu e'ehuaújpua'arixi í mej jín té'atzaahuate'eca'a.

20 A'ímej jemi nu tí'ixa í mej hua'apua, a'íjna í Himeneo, ajta a'íjna í Alejandro. A'ímej nu neri tiu'utátui í Satanás jemi mej mi ráamua'ati mej caí ché'e a'ij pua'a tiraatá'an í tavástar'a a'íjna jime'e a'ij mej ríci.

2

Jíme'en a'ij mej ye'í se'j huatéjniuuni

1-2 Ayee pu tiná'amitiejte'e ti ayén ruxe'eve'e sej si siyen huárini. Setá'aj naíjmi'ica jín huatéjniuuni. A'íj xu jín siyen tiraatáhuavii, seajta siyen huá'a jemi huatéjniuuni, seajta tíhua'ateújtzi'ire naíjmi'ica jemi, a'ímej í mej Tajtuhuan jín títeté'u'upu'u, majta a'ímej í mej tí'aijta. Ayee xu huárini tej ti rí'i yee tí'itechejca, teajta ra'ará'asten

í taye'irá jime'e, teajta rí'i tirájcha'íi tá'ara'ani í tavástar'a t'í'ij caí ja'atí tájaaxiejte'e.

³⁻⁴ Ayee pu tiraavíjte'e sej si siyen huárini. Ayee pu tira'aránanajche a'ame í Dios ti tu'irájtuaa, a'iné a'íi pu ayén tí'ijxe'eve'e ti naíjmi'ica huirájtuaani, mej mi ráamua'aree nain tíj na'a ti ayén ti'ayajna a'íjna jemi. ⁵ Ayee pu'u tí'een, a'iné sej pu'u í Dios, ajta sej pu'u a'íi pú'een ti huá'a japua huániiuuni í teite í mej jín auteájturaa í Dios jemi. Ajta pu teáata'a pírici. A'ii pu a'íin pú'een í Ciríistu'u ti ajta íi Jesús.

⁶ A'íi pu huataújmuai'ivejritaca'a t'í'ij a'íin tiu'utanájchita nain jime'e í mej jín auteájturaa í teite í Dios jemi. A'ii pu a'íin pú'een a'íjna ti Dios tihua'utá'ixaa á jéjre'e, a'atzaj ti pua'a raaxí'epi'intare.

⁷ Mí neajta inee, a'íj pu jín na'antíhuau nej ni tihua'utá'ixaate'en í teite ne'íjna jime'e nej ni tiu'utévaire'en í Dios jemi. Ayee nu tí'imua'ixaate'e tzáahuati'ira'a jime'e. Canu tí'ihua'i. Nee nu xaa tihuá'amua'ate a'ímej í mej té'atzaahuate'e í tavástar'a jemi, neajta tihua'utá'ixaate'esin tzáahuati'ira'a jime'e a'ímej í mej majta Israél jetze ajtéme'ecan.

⁸ A'íj nu jín niyen tí'ijxe'eve'e matíj mena'a a'úu mej a'ucaíjme'e, miché'e huatéjniuuni í Dios jemi, miyen rí'i tite'urarí'eene'en í ru tzajta'a majta caí níniu'ucacu, majta caí rújaaxiéevi'ira.

⁹ Ajta a'íime í 'uuca, ayée nu che'atá tí'ijxe'eve'e mej mi miyen tí'itechejca a'íj ti tiraavíjte'e, miché'e miyen caí tí'itechejca me'íjna jime'e ti tiu'utévi'iraste'e sino me'íjna jime'e ti caí

a'ij pua'a tihuá'aseijrate'e. Miché'e caí ayée mena'a teva'ujhuá'atehua'an í rucipúa'jetze a'ijna jime'e ti huápi'i tí'ijnajche, miché'e majta caí ayée mena'a te'ucarújte'ejmé'en cumu ti'itíj oro ti ti'ipu'éene'ejmee, miché'e majta caí huápi'i ayée mena'a te'ecamuátzi'ivi'ijmé'e me'ijna jime'e ti'itíj perla, nusu mecaí ayée mena'a ti'iteújche'etehua'an me'ijna jime'e í cáixuri ti huápi'i tí'ijnajche. ¹⁰ Miché'e miyen huárini í 'uuca mej mi seica miyen ráamua'areere mej rí'i tí'teteite. Miché'e miyen tiú'uruuren a'ij ti tí'ixi'epi'in, a'iné ayée pu tihua'uvíjte'e a'imej í 'uuca í mej miyen tiú'ujseijrata mej miyen rá'astijre'e í Dios jemi.

¹¹ Ayee pu ruxe'eve'e a'imej jemi í mej 'uuca mej mi ráari'iren miyen ti'inamuáara, majta miyen tihua'ará'astijre'en í teteca. ¹² Canu hua'atá'aca a'imej í 'uuca mej mi tihuá'umua'aten u teyujta'a í teteca, ni mej majta tihua'uta'aíjte'en. Ruxe'eve'e ti a'ín 'íta'a a'uun teyujta'a caí avé'eni'uuca'an. ¹³ Ayee pu'u tí'een, a'iné Dios pu amuacaícan Adán huatétaahuaca'a. Ajta á'iyeen a'ín Eva huatétaahuaca'a.

¹⁴ Ajta, a'ín Adán, a'í pu ramua'areereca'a a'ij ti rijcaa tí'ij auteájturaa í Dios jemi. Capu ja'atí ráacuanamua. Mí ajta a'ín Eva, Satanás pu xaa ráacuanamua. A'ij pu jín a'aturáa já'araa í Dios jemi.

¹⁵ Aru Dios pu hua'irátuaasin a'imej í 'uuca matí'ij a'íme tiyaúumua'a muá'ara'ani ti pua'a miyen á'ateeren mej té'atzaahuate'e, majta mej rí'i tihuá'ajcha'í í seica. Majta mej urarí'enejme'eni í ru tzajta'a me'ijna jime'e mej miyen huárini a'ij ti tiraavíjte'e.

3

Jíme'en a'ij mej ye'í huárini a'íime í mej tí'aijta teyujta'a

¹ Ayej xaa ne'u ti'ayajna a'íjna i niuucari. Tí pua'a ja'atí ayén raxí'eve'e ti a'íin antiújmua'areere a'íjna jíme'e ti hua'acha'íi í mej e'etiújse'iri u teyujta'a, a'íi pu xaa raxí'eve'e ti tiu'umuári'ihua ti í'i xí'epi'ín. ² A'íj pu jín, ayén ruxe'eve'e ti ayén éene'en a'íjna ti ayén antiújmua'aree a'íjna jíme'e ti hua'acha'íi. Ruxe'eve'e ti caí ti'itíj jín a'aturáa mej mi caí a'ij pua'a tí'ixajta í teite, ajta ti seíj na'a neiche. Ajta ayén ruxe'eve'e ti rí'i ti'itiújcha'íi, ti cáj na'a ti'iyeca í ti'itíj nahuáj, ajta ti caí tiú'ujxajtave'e, mej mi rí'i tiraatá'an í teite. Ajta ayén ruxe'eve'e ti hua'ancuré'evi'itín temua'a naa a'ímej í mej ramuáaren a'ájna ti é'eche, ajta ti raayí'itihua'an ti tihuá'umua'aten temua'a naa.

³ Ajta ayén ruxe'eve'e ti caí rutahuaíve'e, ajta ti caí runé'use'eve'e, sino ti rí'i tejá'ucati a'ímej jemi í teite, ajta ti caí ti'itíj jín tí'ijaxiejta. Ayej pu ajta ruxe'eve'e ti caí ramuájche'e í tumin ti ramuá'itici. ⁴ Ayej pu ruxe'eve'e ti raayí'itihua'an ti tíhua'uta'aíjte'en temua'a naa a'ímej í mej jemin é'eche, ajta í yaújmua'ame'en. Ayej pu che'atá na'a ruxe'eve'e mej ra'ará'asten a'ij ti tiraavíjte'e. ⁵ Ayej pu tí'een, a'íné ti pua'a caí raayí'itihua'an ti tíhua'uta'aíjte'en a'ímej í mej jemin é'eche, capu a'ij tí'iri'iri ti huá'ucha'íin a'ímej í mej a'uun e'etiújse'iri í teyujta'a mej mi tiraatateújtzi'ire'en í Dios.

⁶ Ruxe'eve'e ti ari á'atee ti té'antzaahua. Na'ari caí, a'íi pu a'ujtzaahuate'en a'íjna jíme'e ti ve'ecán

jín ti'itéjvee. Tí pua'a ayén té'ujtzaahuat'e, Dios pu ayén che'atá tí'ijxi'epi'íntare'en a'ij ti ari tiraaxí'epi'íntare í tiyaaru'u jemi.

⁷ Ajta ayén ruxe'eve'e mej jemin ramua'areere ti rí'í tí'ítevij a'íime í mej caí té'atzaahuat'e. Na'ari caí, seica mú ra'utéxiehuari'ira, ajta a'ín tiyaaru'u, a'íi pu jíme'en ayén tiraatémua'íti.

A'ij mej ye'í huárini a'íime í mej tí'ivaire'e u teyujta'a

⁸ Jíme'en a'íime í mej tí'ivaire'e u teyujta'a, ayée pu ruxe'eve'e mej miyen rí'í mé tité'ujujhua'ane'en mej caí tí'ihua'ita, mej mi rá'antzaahuat'e'en í teite. Ajta ayén ruxe'eve'e mej caí jeihua raye'eca tí'itíj nahuáj, majta mej caí ramuájche'e í tumin mej ramuá'ítici a'íjna jíme'e mej huá'ucuanamua í seica.

⁹ Ayee pu ajta ruxe'eve'e mej nain jín té'atzaahuat'e'en a'íjna ti rú'avaataca'a í Dios jemi, a'ij ti tiú'uruu í tavástar'a. Jé'ecan pu ruxe'eve'e mej miyen tirú'umua'areere í ru tzajta'a ti ayén ti'ayajna.

¹⁰ Tí pua'a miyen tí'ijxe'eve'e mej mi tiu'utévaire'en u teyujta'a, a'íi pu ruxe'eve'e mej me'ín teite amuacaícan miyen tiraaxí'epi'íntare'en a'ímej jemi í mej tí'ivaire'ecu. Tí pua'a caí tí'itíj a'ij tihuá'aturaate'e, aj pu ri'iríista a'ame mej miyen tiu'utévaire'en.

¹¹ Ayee pu che'atá na'a tí'een a'ímej jemi í 'uuca í mej huajá'uvi'itín. Jé'ecan pu ruxe'eve'e mej miyen rí'í mé tité'ujujhua'ane'en. Ruxe'eve'e mej caí a'ij pua'a tiú'ujxajtave'e, majta caí rutá'aruaijve'e, mej caí tí'itíj jín até'ítze'ara'an.

12 Majta a'ñime í mej tí'ivaire'e u teyujta'a, ayée pu ruxe'leve'e ti seíj na'a neiche, ajta ti raayí'tihua'an ti temua'a naa tíhua'uta'aíjte'en í ruyaujmua'a, ajta a'ñimej í seica í ruteítestemua'a.

13 Tí pua'a seíj rí'i tiu'utévaire'en u teyujta'a, ayée pu raamuá'itín mej rí'i tiraatá'an í teite me'íjna jime'e ti rí'i tiu'utévai. Ajta pu Dios raatáca'anisti'ire'esin ti ij auj tí'ivaire'e, ajta caí tí'itziñne'e a'iné a'ñi pu té'aste a'íjna í Ciríistu'u jemi ti ajta i'i Jesús.

Jíme'en í niuucari ti jé'iyecan jín namuajre'e, ti ajta titaataseíjrate í Dios

14-15 Ijii, nej tí'imuyu'use'e, ayée nu tí'ijxe'leve'e nej ca'anacan ne'uun a'utevéé ná'ara'ani mú'eetzi jemi. Aru ti pua'a ná'ateevi'in niyájna, ayée nu tí'ijxe'leve'e pej ráamua'aree a'ij mej ti'itíj jín huárini a'ñime í teitestemua'ame'en í Dios, a'ñime í mej e'etiújse'iri u teyujta'a mej mi tiraatateújtzi'ire'en me'íjna í Dios ti i'irúuri. A'ii mú a'ñn pú'een í mej tíhuá'a'ixaate'e í niuucari ti ayén ti'ayajna í Dios jemi. Majta a'ñime, camu taúra'aca mej seicié tihua'utémuaitín.

16 Jee xaa ne'u, ayée pu ti'ayajna, capu hua'itzi na'a. Huápi'i pu muári'eri ti ja'atí ráamua'ati a'íjna ti rú'avaa í Dios jemi, í tej jín tiyen tí'iyey'ira, a'iné ayée pu tiuju'uríj:

A'ñi pu ayén huataseíjre tehuá'ira'acan jime'e.

Ajta a'ñn xiéjniu'ucare'ara'an í Dios,

a'ñi pu ayén té'axajtaca'a

ti ayén ti'ayajna í Ciríistu'u jemi.

Majta a'ñime í mej ta japua tí'ivaire'e, a'ñi mú raaseíj.

Majta a'íime í teitejra'a
 mej yen huachéjme íyen chaanaca japua,
 seica mú miyen tihua'utá'ixaa a'ij ti a'ín
 huaríj.

Majta a'íime í mej yen huachéjme íyen chaanaca
 japua,
 mu'íiti mú té'antzaahua a'íjna jemi.

Ajta Dios pu ya'uví'iti í ta japua
 ti ij a'uun nain jín antiújmua'areere á'ara'ani.

4

*Jíme'en a'ímej í mej raatéxãeehuatá muá'aju'u mej
 mi caí ché'e té'atzaahuat'e'en*

¹ Ajta a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'í pu ayén
 tí'ixa e'ehauritiécan jíme'e tí nu'u ayén té'eme
 méjca'ihua yee tí'ij te'entipúa'arijme'en. Seica mú
 nu'u yá'uhua'axíjsin í mej té'atzaahuat'e'e. A'íime
 mú nu'u namuaara muá'aju'u í xiéjniu'ucari í mej
 tihúa'ahuaitze'e, majta mú ranamuajran a'ij tí
 a'ín tiyaaru'u tihúa'amua'aten.

² A'íj pu jín ayén huataseíjre'esin mej miyen
 hua'itzi jín tihúa'amua'aten me'íjna jíme'e a'íime
 í mej tí'ihua'itaca, í majta a'ij pua'a titetiújcha'í.
 Capu rí'irí tí ja'atí hua'utatévi'imua'an. A'iné camu
 miyen ríci a'ij mej tirú'umua'aree í ru tzajta'a tí
 ayén tiraavíjte'e, cu xíee tiyaaru'u pu huá'ataixí'í
 í hua'amu'úu jetze.

³ A'íi mú hua'utá'ijmíjra í teite mej caí
 huateneíchen, mej caí huatéviche'en. Majta
 miyen tihua'uta'aíjte'esin mej caí ráacua'ani
 tí'títíj tí tí'icua'irí'í. Aru a'ín Dios, nain pu yen
 tiu'uteájtuaa mej mi ra'ancuré'an í teite í mej

té'atzaahuaté'e, majta ramua'aree ti'itíj ti ayén ti'ayajna, mej mi me'íjna jín tiraatateújtzi'ire'en.

4-5 A'iné temua'a pu ti'irí'een naíjmi'i tíj na'a ti Dios tiu'utaahuaca'a, capu ayén tiraavíjte'e ti ja'atí ti'itíj mé úrieni sino ché'e a'ín ra'ancuré'an. Ché'e ajta a'íjna jín tiraatateújtzi'ire'en í Dios jemi, a'iné pu'uri a'uun e'avítzi'ire'e í Dios jemi a'íjna jime'e ti a'ín Dios ari ayén tiu'utátuiire'esin tí'ij huatéjniuuni í Dios jemi.

Jíme'en a'íjna ti temua'a naa tí'ivaire'e í Jesús jemi

6 Patá'aj piyen tihua'utá'an mej mi ráamua'ati í a'ihuáamua'a a'íjna i nej neri muaatá'ixaa. Tí pua'a piyen huárini, temua'a pej tiu'utévaire'esin í Círíistu'u jemi ti ajta i'í Jesús. Petiu'utévaire'esin pe'íjna jime'e tíj na'a pej pá'ari'ístaca'a, mú'ee pej ranamuájraca'a í niuucari pej jetzen té'antzaahua, í niuucari í mej temua'a naa timuaamuá'ate.

7 Capej rá'atzaahuaté'e a'íjna í niuucari ti caí Dios jemi é'eme'ecan, ti'itíj mej tí'imuarita ti caí ayén ti'ayajna, ti caí ti'itíj vaire'e. Patá'aj piyen ámu'ate pe'íjna jime'e pej piyen huárini a'ij ti tí'ijxe'eve'e í Dios.

8 Cíj pu caj tí'ivaire'e ti pua'a piyen huá'acua'ajte'en pe'íjna jime'e pej raatá'an í a'atzajta'a pej pi huaté'aca'ane í mua'atévira'a jetze. Aru tí'ivaire'e tíj na'a naíjmi'ica ti pua'a piyen ámu'ate pe'íjna jime'e pej piyen huárini a'ij ti tí'ijxe'eve'e í Dios. Tí'ivaire'e íjii pej yen huateáuran íiyen chaanaca japua, ajta timuaatéva'ire pej pi ruuri puá'ara'ani tíj na'a rusén jime'e.

⁹ Ayee nu tí'imua'ixaate'e tzáahuati'ira'a jime'e ti ayén ti'ayajna. Ché'e caí ja'atí ayén seicié tí'ixajta.

¹⁰ Ayee tu een jín tí'imijhuaca, teajta tí'itese'eca'a tej tiyen raachú'eve'en te'íjna jemi í Dios ti i'irúuri, ti ajta rí'i tihua'atá'aca naíjmi'ica í teite jaítze'e. A'íi pu ajta hua'irátuaasin a'ímej í mej té'atzaahuate'e.

¹¹ Paúche'e tihuá'amua'ate, pajta pajj tihua'uta'aíjte'en pe'íjna jime'e nej yé tí'imuyau'use'e. ¹² Capej ti'itá'acare'en ti ja'atí muacáxieehuata a'íjna jime'e pej pajj temuaj, sino ayée pepu'u rí'i tejá'uche'ecane'en temua'a naa mej mi a'íime í mej té'atzaahuate'e miyen che'atá mena'a á'ujjhuane'en patíj mú'ee a'íjna jime'e a'ij pej tihuá'ixaate'e, a'ij pej rí'i ti'itil'á'acha'íi, ajta a'ij pej tihuá'axe'eve'e. Miché'e majta miyen che'atá mena'a timuá'ijchue patíj mú'ee a'íjna jime'e a'ij pej tirá'astijre'e í tavástar'a, ajta a'ij pej te'urarí'en í a'atzajta'a.

¹³ Ayee pej rijca asta necaí uvé'enen, patá'aj piyen hua'utánamuajriste'en í yu'uxari jetze í teite tzajta'a, pajta tihua'utá'ixaate'en, pajta tihuá'umua'aten. ¹⁴ Capej raxiéehuata a'íjna ti Dios muaatapuaíjve matí'ij mej vaujsi mua'ajtamuáriej, majta tiu'utaxájtaca'a mú'heetzi jime'e í Dios jetze me'ecan.

¹⁵ Patá'aj piyen raruure pe'íjna jime'e, patá'aj nain jín tí'amua'ate mej mi naími'i miyen tiraaseíj pej raanaíjmire'en í ti mú'heetzi jemi huateájturaa.

¹⁶ Rí'i pepu'u pe'íjna jime'e a'ij pej ti'itíj ruure, pajta a'ij pej ti'itíj tihuá'amua'ate. Patá'aj piyen te'utáviicua'i pe'íjna jime'e a'iné ti pua'a piyen huárini, mú'ee pej aseíj huiirá'atuaasin, pajta hua'irátuaasin a'ímej í mej muánamuajran.

5

A'ij ti ye'í ti'itiújcha'ü á'ara'ani a'ímej jemi í mej té'atzaahuaté'e

¹ Capej a'ij pua'a ti'ijteá'axi'i seij ti ari vástacira'i, sino rí'i pej tiraatájeeve cumu a'atáàta pepu'u. Ajta a'íme í teteca í mej caí xi vaújsicira'i, patá'aj rí'i tihua'utájeeve cumu a'ihuáamua'a pepu'u. ² Patá'aj rí'i tihua'utájeeve í 'uuca í mej meri ucarijse cumu a'anáàna pepu'u, majta a'ímej í mej caí xi ucarijse cumu á'acu'utzimua'a pepu'u na'ari á'ajuutzimua'a. Patá'aj rí'i tihua'utájeeve a'ij ti tiraavíjte'e nain jime'e.

³ Ajta a'íme í 'uuca í mej meri huaújseistareca'a, ti pua'a ayén ti'ayajna mej huaújseistareca'a, majta í mej caí a'ij tí'ijviicua'i, patá'aj hua'utévaire'en. ⁴ Na'ari caí, ti pua'a auj tiyaúumua'a ca'ín auj tíye'ecuajmua'a, ayée pej huárini. Miché'e a'íme mi'i rí'i ráaruuren mej me'íjna jín te'ará'asten mej hua'utévaire'en í ruxí'ej teite. Matí'ij miyen huarín, mu'uri xaa tiu'unájchitaca'a me'íjna jime'e í mej té'echa'ica'a ruvaújsimua'a jemi na'ari ruye'ecuajmua'a jemi. Ajta a'ii pu a'íin pú'een í ti rí'i tiratá'aca í Dios.

⁵ Patá'aj piyen huárini, ti pua'a ja'atí xaa huaújseistareca'a, ti ajta caí a'ij tí'ijviicua'i, a'í pu xaa té'antzaahuaté'e í Dios jemi, ajta téniúuve'e nain xicaj tzajta'a, ajta nain tíca'ari tzajta'a ti 'ij ayén tí'ijhuaviira ti 'ij Dios raatévaire'en.

⁶ Ajta a'ín í 'íta'a ti huaújseistareca'a, ti pua'a ayén rí'i tira'aráanajche a'íjna jime'e ti naa seijre'e jemin, cu xiee ti huamí'i í Dios jemi. Mí ajta, aúche'e pu ruuri. ⁷ Patá'aj pajta hua'utánamuajriste'en í

teite pe'íjna í niuucari mej mi caí ti'itíj jín a'aturáa muá'ara'ani, t'íj ajta caí ja'atí ti'itíj jín huá'a jetze tí'ijpua'ajte'e.

⁸ Tí pua'a ja'atí caí tihua'utévaire'en a'ímej í ruteítestemua'a, a'ímej í mej jaítze'e vejli'i jemin é'eche, a'í pu a'íjna jín mé rúurie ti rá'atzaahuata'e'ca'a í Dios jemi. Jaítze'e pu a'íj pua'a rici caí seíj ti a'íj pua'a ti'itíjcha'í, ti ajta caí ja'anáj rá'atzaahuata'e'e.

⁹ Jíme'en a'ímej í mej huaújseístareca'a, a'ímej pepu'u auyú'uxan í mej miyen rájcha'í a'achú cumu huaícate nine'ira'a o jaítze'e nine'ira'a. Ajta, ayée pu ruxe'eve'e ti caí ja'anáj tí'ixana'acire'e jemin í rucín teecan.

¹⁰ Ayee pu ajta ruxe'eve'e, mej naími'i ramua'areere í teite ti pua'a xí'epi'in huaríj ti'itíj jime'e, ti rí'í tihua'uxá'apuairi'i í tí'irí ca'ín ti hua'ancuré'evi'ití a'ímej í mej rámuarecare'e nusu ti hua'anája'usixi í huá'íca jetze a'ímej í mej huaté'uu í Dios jemi na'ari ti hua'utévai a'ímej í mej tihua'amuári'eriste'e o ti ayén huataúra'a ti ayén huárini ti'itíj ti a'íj tí'ixi'epi'in.

¹¹ Ajta a'íme í mej huataújseístareca'a, í mej mauj téemuastaca'a, capej piyen huá'ayu'uxa jetzen í cuapée, a'íne tí'ij ari jaítze'e hua'utá'asi mej huavíche'en, majta caí ché'e raxí'eve'e muá'aju'u mej tiu'utévaire'en í Ciríistu'u jemi, a'í mú xaa huatéviche'esin.

¹² Tí pua'a piyen hua'uyú'uxan í cuapée jetze, ajta ti pua'a miyen huatéviche'en, a'í mú rajpuaítzi muá'aju'un í Dios jemi a'íne mu'uri ra'utéxieehuari'iri'i í mej amuacaícan jín te'ataújratziiri'i í Dios jemi. ¹³ Ajta a'íjna

jime'e, ayée mú tí'ijrì'ire mej á'ujujhua'ane'en í huá'achi'i tzajta'a méyee, majta méyee. Ayee mú jín mé'ujujhua'an a'iné ayée mú rici a'ij ti ti'itíj tihua'aráanajche. Ayee mú á'ujujhua'an méyee, majta méyee mej jeíhua tiú'ujxajtave'e, majta jeíhua tiú'urihua'uve'e me'íjna jime'e a'ij ti rici í xí'ejra'an tevi. Ajta, ayée te'irájra'ani mej jeíhua tiú'ujxajtave'e ti caí ayén tiraavíjte'e.

¹⁴ Ayee pu tí'irineca a'ímej jemi í mej mauj téemuastaca'a í mej huataújseístareca'a. A'íj nu jín niyen tí'imua'ixaate'e tijín miché'e huatéviche'en mej mi tiyaúumua'a muá'ara'ani. Miché'e majta rí'i tiu'umuári'en a'u mé'éche mej mi caí raatá'an me'íjna ti tájcha'íire'e ti ti'itíj jín huá'a jetze te'ujpuá'ajte'en. ¹⁵ Ayee pu ti'ayajna mej seica meri mé rúurie í mej amuacaícan te'ataújratziiri'í í Dios jemi mej mi ra'ará'asten me'íjna í Satanás.

¹⁶ Ajta a'ín 'íita'a ti ajta té'atzaahuate'e, ti pua'a á mé'éche jemin seica í mej huaújseístareca'a, ché'e a'ín hua'utévaire'en ti ij caí huá'amuari'eriste'e a'ímej í mej tí'ivaire'e u teyujta'a. Tí pua'a ayén huárini, aj pu xaa huatári'iristari a'ímej jemi í mej teyujta'a tí'ivaire'e mej mi hua'utévaire'en í mej caí a'ij tí'ijviicua'i í mej huaújseístareca'a.

¹⁷ Patá'aj piyen huá'uruuren a'ímej í mej antiújmua'aree u teyujta'a. Tí pua'a xí'epi'in merici, ayée pu tiraavíjte'e pej temua'a rí'i tihua'atá'acare'en ti'itíj jime'e ti tihuá'aturaate'e. Patá'aj jaítze'e rí'i tihua'utá'an a'ímej mej mi'i huateújca'anen me'íjna jime'e mej tihua'utá'ixaate'en, majta mej tihuá'umua'aten.

18 Ayee pej huárini, a'iné ayée pu té'eyu'usi'i í yu'uxari jetze tijín: “Caxu ra'amua'j'i'iquihua'an mi puuya ti rayún í triigu ru'ica jime'e sino ché'e ri'iriistan ti c'j caj tiráacua'ani.”

Ajta pu ayén té'eyu'usi'i tijín: “Ayee pu tiraavíjte'e mej mi tiraaná'jchite'e ja'atí ti tí'imijhuaca a'achú ti caj tiraamuá'iti.”

19 Tí pua'a ja'atí ti'it'j jín jetzen tí'ijpua'ajte'e sej ti hua'acha'í u teyujta'a, ti pua'a a'í na'a tí'ijpua'ajte'e, capej ranamuajra. Aru ti pua'a mé hua'apua na'ari mehua'ca miyen jetzen tí'ijpua'ajte'e, aj pej xaa ráanamua.

20 Majta a'íime í mej hua'acha'í í teite teyujta'a, ti pua'a a'ij pua'a mé titetiú'jcha'í í Dios jemi, patá'aj hua'ajteá'axi'ín, meti'inamuá'araca í teite, mej mi ráamua'aree í seica mej mi caí miyen tité'itzee ti'it'j jime'e ti caí xí'epi'ín.

21 Jemin í Dios, neajta jemin í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús, neajta huá'a jemi í mej tí'ivaire'e í ta japua, Dios ti hua'antíhuau, ayée nu tí'imua'ijcate'e patá'aj nain jín na'ará'astijre'en a'ij nej neri timuá'ixaa. Capej ti'it'j jín a'ij rijca pe'íjna jime'e pej sej jaítze'e xe'eve'e, pajta sej caí piyen tí'ixe'eve'e sino patá'aj piyen che'atá pena'a huá'uruuren na'jmi'ica.

22 Capej a'iyé'itze'e pej ra'avé'emijhua'an sej í ja'atí ti'it'j ti a'ij jime'en pej pi caí jamuan auteáturan í Dios jemi. Patá'aj asej rí'i tihuá'acha'ín patá'aj caí ti'it'j jín auteáturan í Dios jemi, sej jamuan í tevi.

23 Patá'aj raatapuá'ajta pej caí a'í pena'a jaj ye'eca. Patá'aj c'j caj ti'it'j nahuáj tiu'uyé'en a'iné

jeíhua pej tí'icui'i muá'a tzajta'a.

²⁴ A'íjna jime'e í seica í teteca, á jéjre'e pu seijre'e í mej jín auteájturaa í Dios jemi ti ij amuacaícan puájtzi hua'utá'an. Ajta seica jime'e, capu a'ij ámitieere'e amuacaícan í mej jín auteájturaa í Dios jemi, sino méjca'i huáyee xaa teja'uré'enejsin a'ájna xicáara'an ti jetzen huataseíjre'esin. ²⁵ Ayee pu che'atá na'a een a'íjna jime'e í ti xí'epi'in í mej jín meri tiu'utévai, a'íi pu á jéjre'e seijre'e. Na'ari ti pua'a caí amuacáí ámitieere'e, méjca'i huáyee pu huataseíjre'esin. Capu ri'irí ti huateúravaa t'íj na'a rusén jime'e.

6

¹ Ayee pu ruxe'eve'e mú'ejmi jemi set'íj sena'a pua'amé mej ca'anéeri jín tejá'amuumuariste'e ti i ayén tejamuá'ámitiejte'e ti ayén raavíjte'e sej hua'ará'astijre'en a'ímej í mej tejá'amua'aijte'e. Na'ari ti pua'a secaí siyen huárini, a'íi mú a'ij pua'a tiu'utaxájta me'íjna jime'e í tej tiyen ratamuá'amua t'íjín Dios ti ta'ivástara'a, majta me'íjna jime'e a'ij tej tí'imua'ata.

² Ajta, a'iné a'íi mú í mej tejá'amua'aijte'e, a'íi mú majta té'atzaahuat'e, ayée xu huárini. Caxu huá'axieehuari'ira se'íjna jime'e sej ru'ihuaamua'a í tavástara'a jemi, sino ayée xu jaítze'e tihua'utévaire'en. Ayee xu huárini a'iné jaítze'e pu tihuá'aci'ti a'ímej í mej tejá'amua'aijte'e a'íjna jime'e sej siyen tihua'utévaire'en, majta miyen té'atzaahuat'e, ajta Dios pu huá'axe'eve'e. A'ii pu a'íin pú'een í ti ruxe'eve'e pej piyen tihuá'umua'aten. Pajta,

patá'aj ca'aníjra'a hua'utá'an mej mi miyen huárini.

Jíme'en í ti tzáahuati'ira'a jín tájcha'íire'e

³⁻⁴ Seica mú miyen tí'imua'ataca me'íjna jíme'e tí caí ayén ti'ayajna, tí seicié een a'íjna jíme'e í niuucari tí rí'í táaruuren tí jíme'en taamuá'ate í tavástarala í Jesús tí ajta í'í Ciríistu'u. Majta miyen tí'imua'ataca a'íjna jíme'e tí seicié een a'íjna jíme'e í niuucari tí tzáahuati'ira'a jín tí'ixa í Dios jemi. Tí pua'a ja'atí ayén éene'en, capu tí'itíj ú'umua'aree sino á'ujtzaahuaté'e pu'u. Jéihua pu tíú'uríhua'uve'e nain jíme'e, ajta runé'use'eve'e a'íjna jíme'e a'ij tí huataújmu'a sei í niuucari. A'íi pu a'ín pú'een í tí te'iráaye'í tí ayén rici. Muaújchueere'e rujímua'a na'ari muaújtese'e. Majta a'ij pua'a tíú'ujxajtave'e calín sei pu ayén tí'ijxajtzi'í í ruxí'ej teví tí ij a'ij pua'a ráaruuren.

⁵ Ja'anáj tí na'a muaújtese'e a'íime í mej a'ij pua'a mé titeumuámua'aree. A'íi pu tíyaaru'u tíhuá'ari'iri'í í mej amuacaícan jín rú'umua'areereca'a tzáahuati'ira'a jíme'e. A'íj pu jín ayén tíhuá'amítiejte'e mej miyen tíraamuá'ítin me'íjna jíme'e mej huataújseijrata mej nu'u Ciríistu'u jemi tí'ivaire'e. ⁶ Mí ajta, tí pua'a ja'atí rí'í huá'uruuren a'íjna jíme'e tí rá'astijre'e í Dios, jeíhua pu a'íjna jín raamuá'ítin, tí pua'a ajta rutémua'ave'e.

⁷ A'iné tetí'ij huataseíjre íiyen chaanaca japua, catu tí'itíj uvé'eneijte. Ajta, tetí'ij huírácíne tíyánna chaanaca japua, catu tí'itíj á'atini. ⁸ Ayee pu éene'e, tíché'e huátatemua'ave'en te'íjna jíme'e tej tí'ijcha'íí í tej tí'icua'a, ajta í tej jín tí'itétache'ete.

9 Majta a'ñime í mej miyen raxí'leve'e mej hu-ateújchijteaanita, ayée mú 'een matí'ij a'ñime í ti'itén ja'atí ti caujnari jín hua'utéj'ici'e. A'ñ pu hua'utánamua í huá'a tzajta'a mej mi jeíhua tí'ijxe'leve'e, mej caí jín rí'i mé teuúmuámua'are'e, ti jeíhua a'ij pua'a tiú'uruure. A'ii pu a'ñn pú'een í ti nain tihua'ari'ira, ti hua'antipua'ajte'esin rusén jime'e.

10 A'iné a'ij pu jetze airáninei naíjmi'i tíj na'a ti a'ij pua'a seijre'e a'íjna jime'e mej huápi'i tumin necua'atze'e. Majta seica, a'ñ mú meri ra'atéxiehuataca'a í mej té'atzaahuate'e me'íjna jime'e mej jeíhua huápi'i ranecua'atze'e í tumin. Matí'ij miyen huárini, jeíhua mú rajpuaítzi muá'aju'u.

Tí nu'u tí'itese'e temua'a naa tí'ij raatémua'itín í ti xí'epi'in 'een

11 Pajta mú'ee, mi pej rá'astijre'e í Dios, patá'aj caí a'atzu té'aste pe'íjna jime'e sino ayée pepu'u huárini. Patá'aj piyen tiráahuauuni pej urarí'ene'en í a'atzajta'a, pajta patá'aj rí'i tí'ichejca í Dios jemi. Pajta patá'aj té'atzaahuate'e tzáahuati'ira'a jime'e. Ayee pepu'u pajta tiráahuauuni pej huá'axe'leve'e temua'a naa í teite, pej te'utáviicua'i, pajta ayén huateá'apua'ajte'e mi a'atzajta'a.

12 Patá'aj tí'itese'e temua'a naa pej pi raatémua'itín pe'íjna ti xí'epi'in een a'íjna jime'e pej té'atzaahuate'e. Patá'aj tí'itese'e pe'íjna huatémua'itín pej ruuri puá'ara'ani rusén jime'e í Dios jemi, a'iné a'ij pu jín Dios muaatajé a'ájna xicáara'an pej jetzen raatá'a á'aniuuca

meti'iseíiraca'a í teite. Xí'epi'in pej raataxájtaca'a pej nu'u ra'ará'astijre'en í tavástar'a jemi.

13 Ayee nu tí'imua'ijcate'e ti'itíj jime'e jemin í Dios ti naijmi'lica hua'atá'aca mej ruuri muá'ara'ani, ajta jemin í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús ti ajta xí'epi'in tiu'utaxájtaca'a tí'ij a'ín tí'ixaate'eca'a jemin a'íjna í tajtuhuan ti ayén ántehuaaca'a tíjn Póncio Pilato.

14 Ayee nu tí'imua'ijcate'e pej piyen ra'ará'astijre'en nain jín a'ij nej neri tímuaata'aíj, pej pi caí ti'itíj jín auteáturan, ti ij caí ja'atí ti'itíj jín mú'etzi jetze te'ujpuá'ajte'en. Patá'aj pauj piyen rijca tíj na'a ti yú auca'ití a'ame asta caí ajtahua'a yé huataseíjre'en í tavástar'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Ciríistu'u.

15 Ajta ayén té'eme tí'ij Dios ayén raaxí'epi'intare'en yee pu'uri raavíjtle ti ajtahua'a huataseíjre'en. Ajta a'ín Dios, a'ii pu a'ín pú'een í tej rí'i tiraatá'aca, í ti ruseíj nain japua tí'aijta. A'íi pu huá'amu'ucán pú'een a'ímej í mej Tajtuhuan jín títeté'u'upu'u. A'ii pu ajta a'ín pú'een í hua'avastara'a a'ímej í tej tiyen hua'atamuá'amua tíjn yee tavástar'a, í mej miyánna seijre'e íiyen chaanaca japua.

16 A'íi pu'u na'a a'ín pú'een í ti caí ja'anáj mi'ini, ajta a'ín pu a'uun á'uca a'u ti ayén jeíhua á'utaaca a'u tej caí a'arájvee í jemin. Capu ja'atí ja'anáj raaseíj, ajta capu rí'irí ti ja'atí rují'i jín raaseíj. Tiché'e rí'i tiraatá'an, ajta ché'e a'ín nain jín antiújmua'aréere á'ara'ani rusén jime'e.

17 Ayee pej tíhua'uta'aíjte'en a'ímej í mej chíjteaani pú'een, í mej yen huachéjme íiyen chaanaca japua mej mi caí huá'axíeehuata í

seica í mej caí a'ij tí'ijviicua'i. Miché'e majta caí me'íjna jín á'ujtzaahuat'e me'íjna jime'e mej jeíhua tí'ijcha'íi ti huápi'i tí'ijnajche, a'iné capu ri'irí mej ráamua'aree a'ij ti tíhua'atéva'irihua'an méjca'i huáyee. A'íj pu jín, miché'e rá'atzaahuat'e í Dios ti ruxí'evi'ira'a jín taatapuaíjve'esin naíjmi'i tíj na'a tej ti te'íjna jín huátatemua'ave'en.

¹⁸ Patá'aj tíhua'uta'aíjte'en mej mi miyen huárini í ti i'i xí'epi'in jime'e, mej mi jeíhua huápi'i miyen tiu'umuári'en me'íjna jime'e ti xí'epi'in, mej mi ruxí'evi'ira'a jín tihua'utá'an í mej caí a'ij tí'ijviicua'i, mej mi rá'ujca'ane mej tiu'án temua'a naa a'íjna mej tí'ijcha'íi. ¹⁹ Tí pua'a miyen huárini, jeíhua mú huápi'i raté'avaata í Dios jemi ti tíhua'atéva'irihua'an méjca'i huáyee rusén jime'e. Ayee mú miyen huarín, a'íi mú xaa ramua'aréeren mej me'uun te'enteárute í Dios jemi mej mi ruuri muá'ara'ani rusén jime'e. A'ii pu a'íin pú'een í ti tíhua'atéva'irihua'an tzíte'e.

Jíme'en í ti ra'antipúa'ari

²⁰ Mú'ee, mi pej i'i Timoteo, patá'aj rí'i pena'a pej pi nain jín te'ará'asten Dios ti jíme'en timua'íjca. Capej a'atzu rá'aste í mej jeíhua tiú'ujxajtave'e me'íjna jime'e í niuucari ti caí ti'itíj vaire'e, ajta ti seicié 'een. Ayee mú té'ujtzaahuat'e mej tirú'umua'aree, aru capu ayén ti'ayajna. Camu a'atzu rú'umua'aree.

²¹ Majta seica meri huá'unamuajri'i. Ayee mú jín huarín, matí'ij mi me'ín ca'anacan ya'uhuá'axi í mej té'atzaahuat'e. Aj mú mi ajtacíj í tavástar'a jemi, micu. Yee pu i cu. Ché'e a'ij tí'imuavaire'e.

**I niuucari ti jejcua, ti ajta jime'en ra'axa
a'ijna i tavastara'a, i Ciriistu'u ti ji'i Jesús ti
tu'irájtuaa**

**New Testament in Cora, El Nayar Presidio De Los
Reyes; crn (MX:crn:Cora, El Nayar)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, El Nayar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cora, Presidio de los Reyes [crn], Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cora, El Nayar

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

10f6cd13-ea38-5c62-beee-25cf942ce3aa